

Hallituksen esitys Eduskunnalle ympäristöterveydenhuollon, terveyskasvatuksen ja tartuntatautien vastustamistyön keskushallinnon uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Ympäristöterveydenhuollon, terveyskasvatuksen ja tartuntatautien vastustamistyön keskushallinto ehdotetaan järjestettäväksi uudelleen siten, että aikaisemmin sosiaali- ja terveyshallitukselle kuuluneet tehtävät siirrettäisiin sosiaali- ja terveysministeriölle, lääninhallituksille sekä kansanterveyslaitokselle. Kansanterveyslaitoksesta siirretään terveydenhuollon tutkimusyksikkö sosiaali- ja terveyshallitukseen.

Kansanterveyslaitoksesta ehdotetaan muodostettavan erityinen tartuntatautien vastustamistyön asiantuntijalaitos. Tartuntatautien vastustamistyön erityisenä asiantuntijaelimenä toimisi sosiaali- ja terveysministeriön alainen tartuntatautien neuvottelukunta.

Esityksessä ehdotetaan siirrettäväksi tartuntatautirekisterin ylläpito sosiaali- ja terveyshallitukselta kansanterveyslaitokselle sekä uudistettavaksi tartuntatautien ilmoitusmenettelyä sekä tartuntatautirekisteriin henkilötietojen keruuta.

Uudistus toteutettaisiin muuttamalla sosiaali- ja terveyshallituksesta annettua lakia, kemikaalilakia, terveydenhoitolakia, toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annettua lakia, tuoteturvallisuuslakia ja tartuntatautilakia.

Ehdotetut muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu		Sivu
YLEISPERUSTELUT	3	3. Voimaantulo	9
1. Nykyinen tilanne	3	Lakiehdotukset	9
1.1. Yleistä	3	1. Laki sosiaali- ja terveyshallituksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta	9
1.2. Laki sosiaali- ja terveyshallituksesta	3	2. Laki kemikaalilain muuttamisesta	10
1.3. Kemikaalilaki	3	3. Laki terveydenhoitolain muuttamisesta	11
1.4. Terveydenhoitolaki	3	4. Laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain muuttamisesta	12
1.5. Laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi	3	5. Laki tuoteturvallisuuslain muuttamisesta	13
1.6. Tuoteturvallisuuslaki	4	6. Laki tartuntatautilain muuttamisesta	13
1.7. Tartuntatautilaki	4	LIITE	16
2. Asian valmistelu	5	Rinnakkaistekstit	16
3. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset	5	1. Laki sosiaali- ja terveyshallituksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta	16
3.1. Organisaatiomuutokset	5	2. Laki kemikaalilain muuttamisesta	16
3.2. Henkilöstövaikutukset	5	3. Laki terveydenhoitolain muuttamisesta	20
3.3. Taloudelliset vaikutukset	6	4. Laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain muuttamisesta	21
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	6	5. Laki tuoteturvallisuuslain muuttamisesta	22
1. Lakiehdotusten perustelut	6	6. Laki tartuntatautilain muuttamisesta	23
1.1. Laki sosiaali- ja terveyshallituksesta	6		
1.2. Kemikaalilaki	6		
1.3. Terveydenhoitolaki	6		
1.4. Laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi	6		
1.5. Tuoteturvallisuuslaki	6		
1.6. Tartuntatautilaki	6		
2. Tarkemmat säännökset ja määräykset	9		

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

1.1. Yleistä

Sosiaali- ja terveydenhuollon keskushallinnon tehtävien uudelleenjärjestely toteutettiin 1 päivästä maaliskuuta 1991 lukien. Tässä yhteydessä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän yleinen hallinnollinen johtaminen ja ohjaus keskitettiin sosiaali- ja terveysministeriöön.

Sosiaali- ja terveyshallituksen tehtävänä on seurata ja arvioida sosiaali- ja terveydenhuollon kehitystä sekä tuottaa ja hankkia sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelussa, päätöksenteossa ja käytännön toiminnassa tarvittavaa kotimaista ja kansainvälistä tietoa ja osaamista. Sosiaali- ja terveyshallitus välittää näin saatua tietoa käyttäjälle toteuttamalla tutkimus- ja kehittämishankkeita, järjestämällä koulutusta ja ohjausta sekä tekemällä sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämiseksi tarpeellisia aloitteita ja esityksiä.

Keskushallinnon tehtävien uudelleenjärjestelyn yhteydessä katsottiin kuitenkin, että on sellaisia hallinnollista päätöksentekoa edellyttäviä asioita, jotka eivät välttämättä edellytä ministeriötason päätöksiä, mutta joissa esimerkiksi oikeusturvanäkökohdat edellyttävät valtakunnallista päätöksentekoa. Tästä syystä sosiaali- ja terveyshallitus toimii edelleen hallinnollisia päätöksiä tekevänä virastona muun muassa kemikaalilainsäädännön, terveydenhuoltolainsäädännön sekä tartuntatautilainsäädännön toimeenpanoa koskevissa asioissa.

1.2. Laki sosiaali- ja terveyshallituksesta

Sosiaali- ja terveyshallituksen tehtävänä on muun muassa hoitaa yleistä terveydenhoitoa ja -suojelua sekä tartuntatautien vastustamista ja kemikaalivalvontaa koskevat tehtävät.

1.3. Kemikaalilaki

Kemikaalilain (744/89) nojalla sosiaali- ja terveyshallitukselle kuuluu kemikaalien terveyshaittojen ehkäisemisen ja torjunnan ylin valvonta. Sosiaali- ja terveyshallitus luokittelee

yksittäistapauksessa terveydelle vaarallisen kemikaalin, käsittelee uutta kemiallista ainetta koskevan ilmoituksen sekä arvioi suojauskemikaalin vaarallisuuden terveydelle.

Edelleen sosiaali- ja terveyshallitus käsittelee myrkyllisten ja erittäin myrkyllisten kemikaalien vähittäismyyntiä koskevat ilmoitukset. Sosiaali- ja terveyshallitus määrää huumavista kemikaaleista ja niiden vähittäismyynnistä sekä määrää kiireellisessä tapauksessa terveyshaittojen osalta kemikaaleja koskevista kielloista ja rajoituksista. Sosiaali- ja terveyshallitus hyväksyy myös kemikaalien ominaisuuksia ja vaikutuksia tutkivan testauslaboratorion sekä vastaa kemikaalirekisterin osarekisterin ylläpidosta.

1.4. Terveydenhoitolaki

Terveydenhoidon yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle ja sen alaisena sosiaali- ja terveyshallitukselle. Sosiaali- ja terveyshallitus antaa tarvittaessa yleisiä määräyksiä ja ohjeita talousveden laatuvaatimuksista. Sosiaali- ja terveyshallitus antaa välttämättömät määräykset toimenpiteistä, milloin pikaiset toimenpiteet ovat tartuntataudin leviämisen tai muun erityisen terveysvaaran ehkäisemiseksi tarpeen.

1.5. Laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi

Toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetussa laissa (693/76) on valtuus siirtää sosiaali- ja terveysministeriölle kuuluvia tehtäviä asetuksella sosiaali- ja terveyshallitukselle. Toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetussa asetuksessa (225/77) on sosiaali- ja terveyshallitukselle siirretty päätösvaltaa seuraavissa asioissa: Sosiaali- ja terveyshallitus antaa tupakkatuotteen valmistajalle tai maahantuojalle tupakkatuotteesta todistuksen suoritusta kaupakelpoisuuden tarkastuksesta (tarkastustodistus). Terveyslautakunnan tulee, jollei korjausta ole tapahtunut asetetussa määräajassa ilmoittaa tupakkatuotteen mainontaa ja muuta myyninedistämistoimintaa samoin kuin tupakkakieltojen ja -rajoitusten rikkeitä

sosiaali- ja terveyshallitukselle. Edelleen sosiaali- ja terveyshallitus voi, jos on menetetty lain 7, 8 tai 9 §:n vastaisesti, kieltää valmistajaa, määhantuoja, mainonta- tai myynninedistämistoimen tilaajaa ja toimeenpanijaa jatkamasta tai uudistamasta säännösten vastaista toimintaa. Kieltoa voidaan tehostaa uhkasakolla. Vaatimuksen uhkasakon tuomitsemisesta tekee sosiaali- ja terveyshallitus. Edelleen sosiaali- ja terveyshallitus voi peruuttaa tarkastustodistuksen laissa mainituin edellytyksin.

Lain 23 §:ssä säädetään sosiaali- ja terveyshallituksen tehtäväksi muun muassa huolehtia valtakunnallisesta valistustoiminnasta tupakoinnin vähentämiseksi sekä järjestää muille valtion viranomaisille ja kunnille terveyskasvatohjelmia sekä muuta aineistoa tupakoinnin aiheuttamista terveysvaaroista ja -haitoista.

1.6. Tuoteturvallisuuslaki

Tuoteturvallisuuslain (914/86) mukaan sosiaali- ja terveyshallituksen tehtävänä on toimia asiantuntijaviranomaisena kysymyksissä, jotka koskevat sitä, milloin kulutustavaraa on pidettävä terveydelle vaarallisena. Tuoteturvallisuusasiainneuvottelukunnan jäsenistä säädetään, että yhden jäsenen ja hänen varajäsenensä tulee olla sosiaali- ja terveyshallituksen edustaja.

1.7. Tartuntatautilaki

Tartuntatautien vastustamistyöllä tarkoitetaan väestön suojaamista tartuntataudeilta sekä toimenpiteitä tartuntatautien leviämisen estämiseksi.

Tartuntatautien vastustamistyöstä, sen hallinnosta sekä väestön suojaamisesta tartuntataudeilta säädetään tartuntatautilaissa (583/86) ja tartuntatautiasetuksessa (786/86). Tartuntatautien leviämisen estämisen ja sen seurannan kannalta keskeisestä tartuntatautirekisteristä säädetään terveydenhuollon valtakunnallisista henkilörekistereistä annetussa laissa (556/89) ja terveydenhuollon valtakunnallisista henkilörekistereistä annetussa asetuksessa (774/89).

Tartuntatautien vastustamistyön yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle ja sen alaisena sosiaali- ja terveyshallitukselle. Läänin alueella vastaavat tehtävät kuuluvat lääninhallituksille. Sosiaali- ja terveysministeriön alaisena asiantunti-

javirastona tartuntatautien vastustamistyössä toimii sosiaali- ja terveyshallitus. Kansanterveyslaitos on toiminut tartuntatautien mikrobiologisen laboratoriotutkimuksen ja rokotehuollon asiantuntija- ja tutkimuslaitoksena.

Ennen sosiaali- ja terveydenhuollon keskushallinnon 1 päivänä maaliskuuta 1991 toteutettua uudistusta lääkintöhallitukselle kuului suurin osa tartuntatautien vastustamistyöhön liittyvistä valtakunnallisista viranomaistehävistä. Uudistuksen johdosta sosiaali- ja terveyshallituksesta on muodostettu asiantuntijavirasto. Uudelta virastolta on pyritty siirtämään sosiaali- ja terveysministeriölle ja lääninhallituksille viranomaistehäviä sekä hallinnollista päätöksentekoa. Keskusviraston uudistuksen yhteydessä yleisiä rokotuksia koskevat asiat siirrettiin sosiaali- ja terveysministeriön päätettäväksi. Tartuntatautivaaraa aiheuttavissa töissä olevien henkilöitten terveystodistusvaatimuksia on myös lievennetty.

Keskusvirastouudistuksesta huolimatta sosiaali- ja terveyshallituksella on edelleen tartuntatautien vastustamistyöhön liittyviä keskeisiä tehtäviä. Tällaisia ovat muun muassa tartuntatautirekisterin ylläpito, luvan myöntäminen mikrobiologisille laboratorioille sekä tartuntatautien vastustamistyössä tarvittavien määräysten antaminen ja näiden toteuttamisen valvonta.

Kansanterveyslaitos on toiminut tartuntatautien laboratoriotutkimuksen asiantuntijalaitoksena. Sen tehtäviin on kuulunut myös tutkia, valvoa ja edistää kansanterveyttä. Laitoksessa on keskitytty etenkin kansanterveydellisesti merkittävien sairauksien ehkäisevään toimintaan. Tutkimustyön painopistealueena on ollut sairauksien ennaltaehkäisemisessä tarvittavan tiedon tuottaminen. Laitoksessa on kehitetty infektioiden laboratoriodiagnostiikkaa. Rokotteiden laadunvalvonta ja yleisiin rokotusohjelmiin kuuluvien rokotteiden jakelu on myös kuulunut laitoksen tehtäviin.

Aluetasolla tartuntatautien torjuntaan liittyvät ohjaustehtävät ovat kuuluneet keskussairaalan kuntainliitolle. Joulukuussa 1989 annetulla uudella erikoissairaanhoidolla (1062/89) uudistettiin erikoissairaanhoidon paikallishallinto siten, että maa jaettiin sairaanhoitopiireihin ja keskussairaalan kuntainliitot lakkautettiin. Keskussairaaloiden kuntainliitolle kuuluneet tartuntatautien vastustamistyöhön liittyvät tehtävät siirrettiin sairaanhoitopiireille. Erikois-

sairaanhoitolaki tuli siitä annetun voimaanpanolain (1063/89) nojalla voimaan 1 päivänä tammikuuta 1991. Erikoissairaanhoidon hallinnon uudistuksen johdosta muutettiin tartuntatautiasetusta siten, että aikaisemmin keskussairaalan kuntainliitoille kuuluneet tehtävät siirrettiin sairaanhoitopiireille. Vastaavia muutoksia ei sen sijaan samassa yhteydessä tehty tartuntatautilakiin.

Sosiaali- ja terveysministeriön tartuntatauti-työryhmä ehdotti muistiossaan (STM 1988:30) tartuntatautien seurannan ja ehkäisyn valtakunnallista kehittämistä kansanterveyslaitoksessa siten, että sinne perustettaisiin infektio-tautiyksikkö, joka ottaisi huolehtiakseen muun muassa tartuntatautirekisterin kehittämisestä ja ylläpitämisestä. Työryhmä ei ottanut suoranaisesti kantaa rekisterin pitämisen hallinnollisiin kysymyksiin, mutta katsoi, että lainsäädännön uudistamista ei välttämättä tarvita, vaan tartuntatautien seuranta voitaisiin hoitaa nykyisten säädösten puitteissa. Ehdotuksen perusteella infektio-tautiyksikkö perustettiin kansanterveyslaitokseen.

Lääkintöhallituksen 29 päivänä elokuuta 1990 asettama tartuntatautien asiantuntijatyöryhmä totesi, että tartuntatautien nykyinen ilmoitusmenettely on kankeata, mikä vähentää ilmoitusten hyödynnettävyyttä ja kattavuutta. Nykyisessä tartuntatautilaissa olevat säännökset tartuntatautien ilmoittamisesta ovat työryhmän mielestä tarpeettoman yksityiskohtaiset, eikä kaikkien tautien kohdalla päästä keräämään tietoa optimaalisesti. Säädettyssä ilmoitusmenettelyssä ei ole otettu huomioon automaattisen tietojenkäsittelyn ja sähköisen tiedonsiirron antamia mahdollisuuksia tartuntatautien seurannassa ja tietojen keruussa tartuntatautirekisteriin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon keskusvirastouudistuksessa sosiaali- ja terveyshallituksesta muodostettiin asiantuntijavirasto. Sillä ei nykyisin ole riittäviä henkilöresursseja hoitaa sille kuuluvia tartuntatautien vastustamistyöhön liittyviä tehtäviä. Kansanterveyslaitoksella on jo nykyisin käytettävissä tartuntatautien vastustamistyöhön liittyvä tarvittava asiantuntemus. Keskusvirastouudistuksen toteuttaminen sekä tartuntatautien vastustamistyön käytettävissä olevan asiantuntemuksen nykyistä parempi hyödyntäminen edellyttää tartuntatautien hallinnon ja siihen liittyvien eri tehtävien uudelleen järjestämistä.

2. Asian valmistelu

Hallituksen esitykseen sisältyvien ympäristö-terveydenhuoltoon ja terveystieteiden liittyvät lainmuutokset on valmisteltu virkamies-työnä. Tartuntatautilain muutos on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriön tartuntatautien hallintotyöryhmän muistion (STM 1991:14) pohjalta. Työryhmän muistiosta on pyydetty lausunto muun muassa tietosuojavaltuutetun toimistolta.

3. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset

3.1. Organisaatiomuutokset

Ympäristöterveydenhuoltoon ja terveystieteiden liittyvät suunnittelu-, ohjaus- ja valvontatehtävät ehdotetaan siirrettäviksi kokonaisuudessa sosiaali- ja terveyshallituksesta sosiaali- ja terveysministeriöön. Tavoitteena on vahvistaa ministeriön strategista suunnittelua.

Tartuntatautien vastustamistyön hallintoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että sosiaali- ja terveyshallituksen viranomaistehtävät siirretään sosiaali- ja terveysministeriölle ja lääninhallituksille. Samalla ehdotetaan tartuntatautien vastustamistyössä käytettävää asiantuntemusta tehostettavaksi siten, että kansanterveyslaitoksesta muodostettaisiin erityinen asiantuntijalaitos. Tartuntatautirekisterin ylläpito siirrettäisiin samalla sosiaali- ja terveyshallituksesta kansanterveyslaitokseen. Hallinnon uudistuksen johdosta ehdotetaan myös asetettavaksi sosiaali- ja terveysministeriön yhteyteen erityinen tartuntatautien neuvottelukunta, joka toimisi asiantuntijaelimenä valtakunnallisesti merkittävässä tartuntatautien vastustamistyöhön liittyvissä kysymyksissä.

Edelleen kansanterveyslaitoksesta ehdotetaan siirrettäväksi terveydenhuollon tutkimusyksikkö sosiaali- ja terveyshallitukseen täydentämään sen suunnittelu- ja tutkimustoimintaa.

3.2. Henkilöstövaikutukset

Hallinnonuudistuksen yhteydessä sosiaali- ja terveyshallituksesta lakkautetaan tai siirretään 26 virkaa. Sosiaali- ja terveysministeriöön perustetaan tai siirretään vastaavasti 22 virkaa ja kansanterveyslaitokseen 4 virkaa. Kansanterve-

yslaitokseen siirrettävistä viroista 2 virkaa on tarkoitettu tartuntatautien vastustamistyöhön ja 2 virkaa torjunta-aineiden terveysturvallisuuden arviointitehtäviin.

Terveydenhuoltotutkimusyksikön siirtäminen kansanterveyslaitoksesta sosiaali- ja terveyshallitukseen edellyttää 3 viran siirtämistä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki sosiaali- ja terveyshallituksesta

2 §. Sosiaali- ja terveyshallituksen tehtävistä poistetaan yleistä terveydenhoitoa ja -suojelua sekä tartuntatautien vastustamista ja kemikaalivalvontaa koskevat tehtävät.

1.2. Kemikaalilaki

Kemikaalien aiheuttamien terveyshaittojen ehkäisemisen ja torjumisen ylin valvonta ehdotetaan siirrettäväksi sosiaali- ja terveyshallituksesta kokonaan sosiaali- ja terveysministeriölle. Tästä syystä ehdotetaan, että sosiaali- ja terveyshallitusta koskevat säännökset muutettaisiin koskemaan sosiaali- ja terveysministeriötä.

61 a §. Sosiaali- ja terveyshallituksella ei ole enää tarvetta saada asiantuntijatehtäviensä hoitamiseksi tietoja. Tästä syystä ehdotetaan pykälä kumottavaksi tarpeettomana.

1.3. Terveydenhoitolaki

Terveydenhoidon yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta ehdotetaan siirrettäväksi kokonaisuudessaan sosiaali- ja terveyshallitukselta sosiaali- ja terveysministeriölle. Tästä syystä ehdotetaan, että sosiaali- ja terveyshallitusta koskevat säännökset muutettaisiin koskemaan sosiaali- ja terveysministeriötä.

89 a §. Sosiaali- ja terveyshallituksella ei ole enää tarvetta saada asiantuntijatehtäviensä hoitamiseksi tietoja. Tästä syystä ehdotetaan pykälä kumottavaksi tarpeettomana.

1.4. Laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi

Voimassa olevan tupakkalainsäädännön

3.3. Taloudelliset vaikutukset

Esityksen tavoitteena on tehostaa ympäristöterveydenhuollon ja tartuntatautien vastustamistyön kehittämistä. Esityksellä ei ole välittömiä valtiontaloudellisia vaikutuksia.

noudattamisen yleinen ohjaus ja valvonta ehdotetaan siirrettäväksi kokonaisuudessaan sosiaali- ja terveysministeriölle. Tästä syystä ehdotetaan, että sosiaali- ja terveyshallitusta koskevat säännökset muutettaisiin koskemaan sosiaali- ja terveysministeriötä.

1.5. Tuoteturvallisuuslaki

Sosiaali- ja terveysministeriön tehtävänä olisi toimia asiantuntijaviranomaisena asioissa, jotka koskevat kulutustavaran vaarallisuutta terveydelle. Tästä syystä ehdotetaan, että sosiaali- ja terveyshallitusta koskevat säännökset muutettaisiin koskemaan sosiaali- ja terveysministeriötä.

1.6. Tartuntatautilaki

6 §. Tartuntatautien vastustamistyön yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta ehdotetaan siirrettäväksi sosiaali- ja terveyshallitukselta sosiaali- ja terveysministeriölle.

Pykälässä säädetään kansanterveyslaitoksesta tartuntatautien asiantuntijalaitoksena. Laitos toimisi asiantuntijana epidemioiden selvittämisessä, tartuntatautien seurannassa, rokotehuollossa, rokotustarpeen arvioinnissa sekä mikrobiologisten laboratorioiden laadunvalvonnassa. Kansanterveyslaitoksen tehtäväksi tulisi myös tartuntatautirekisterin ylläpito.

Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi myös tartuntatautien neuvottelukunnasta, joka olisi asiantuntijaelin tartuntatautien vastustamistyöhön liittyvissä kysymyksissä. Neuvottelukunta toimisi sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä. Neuvottelukunnan tehtävänä olisi muun muassa seurata tartuntatautien vastustamis-

työn toteuttamista maassa sekä tehdä ehdotuksia sen kehittämiseksi. Neuvottelukunta antaisi myös lausuntoja rokotusohjelmista ja toimisi asiantuntijana valtakunnallisesti merkittävien tartuntatauti-epidemioiden torjunnassa. Neuvottelukunnan kokoonpanosta, asettamisesta ja tehtävistä säädettäisiin tarkemmin asetuksella.

7 §. Lain 7 §:n 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi erikoissairaanhoidolain voimaantulon johdosta siten, että aiemmin keskussairaalan kuntainliitolle kuuluneet tartuntatautien vastustamistyöhön liittyneet tehtävät siirrettäisiin uusille erikoissairaanhoidolain 5 ja 6 §:ssä tarkoitetuille sairaanhoitopiireille. Sairaanhoitopiireille tulisi myös vastuu alueellisen tartuntatautirekisterin ylläpidosta.

Koska Helsingin yliopistollinen keskussairaala voi siitä annetun lain (1064/89) 2 §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella suorittaa Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiireille kuluja tehtäviä, ehdotetaan, että Helsingin yliopistollinen keskussairaala rinnastettaisiin tartuntatautien vastustamistyössä sairaanhoitopiireihin. Helsingin yliopistollinen keskussairaala voisi sopia edellä mainittujen sairaanhoitopiirien kanssa näille tartuntatautien vastustamistyöhön liittyvien eri tehtävien suorittamisesta.

10 §. Lain 10 §:n 1 momentti ehdotetaan poistettavaksi. Kansanterveyslaitoksesta asiantuntijalaitoksena säädettäisiin lain 6 §:ssä, jossa muutoinkin säädetään hallinnon rakenteesta tartuntatautien vastustamistyössä.

Lain 10 §:n 2 momentin mukaan sosiaali- ja terveyshallitus on myöntänyt luvan niille mikrobiologisille laboratorioille, jotka saavat suorittaa tartuntatautien vastustamistyössä tarvittavia laboratoriotutkimuksia ja -tehtäviä. Koska sosiaali- ja terveyshallituksesta on muodostettu asiantuntijavirasto, ehdotetaan laboratorioille myönnettävästä luvasta päättäminen siirrettäväksi lääninhallituksille. Lääninhallituksen tulisi kuitenkin ennen luvan myöntämistä pyytää asiassa lausunto kansanterveyslaitokselta. Asetuksella säädettäisiin edelleen tarkemmin laboratorioille asetettavista vaatimuksista.

15 §. Edellä kuvatusta sosiaali- ja terveyshallituksen uudesta asemasta johtuen ehdotetaan pykälää muutettavaksi siten, että sosiaali- ja terveyshallitukselta siirrettäisiin sosiaali- ja terveysministeriölle tässä pykälässä säädetty oikeus antaa välttämättömiä määräyksiä tartuntatautien leviämisen estämiseksi.

16 §. Pykälän perusteella terveyslautakunta voi määrätä tautiin sairastuneen tai sairastu-

neeksi epäillyn henkilön olemaan poissa ansiotyöstä, mikäli yleisvaarallisen tartuntataudin leviämistä ei voida muutoin estää. Päätettäessä henkilön ansiotyöstä poissaolosta hänen oikeusturvaa ehdotetaan parannettavaksi siten, että pykälässä säädettäisiin enimmäisajasta, jonka henkilön tulee terveyslautakunnan päätöksen perusteella olla ansiotyöstä poissa. Ehdotuksen mukaan terveyslautakunta voisi määrätä henkilön olemaan enintään kuuden kuukauden ajan poissa ansiotyöstä. Terveyslautakunta voisi ehdotuksen mukaan määrätä myös alle 16-vuotiaan lapsen pidettäväksi poissa päivähoitopaikasta tai oppilaitoksesta yhtäjaksoisesti enintään kuuden kuukauden ajan. Lain 27 §:n 1 momentissa säädetään sairausvakuutuksen päivärahan maksamisesta alle 16-vuotiaan lapsen huoltajalle, kun hän joutuu olemaan poissa töistä lapsen tartuntatautiin sairastumisen johdosta. Laissa ei nykyisin kuitenkaan terveyslautakunnalle ole säädetty mahdollisuudesta määrätä lapsen pitämisestä poissa tartuntatautien leviämisen kannalta riskialttiista päiväkodista tai oppilaitoksesta.

Mikäli henkilön tulisi tartuntataudin leviämisen estämiseksi olla poissa ansiotyöstä, päivähoitopaikasta tai hoitolaitoksesta kuutta kuukautta pidemmän ajan, lääninoikeus voisi terveyslautakunnan esityksestä jatkaa tätä määräaikaan enintään kuudella kuukaudella kerrallaan. Ehdotettu menettely vastaisi tartuntatautilain 18 §:ssä säädettyä päätöksentekotapaa terveyslautakunnan määrätessä henkilön eristettäväksi ja eristämisen jatkamisessa.

20 §. Tartuntatautien leviämisen kannalta riskialttiissa työssä olevan henkilön rokottamisesta ja hänelle suoritettavista terveystarkastuksista on voinut tarkempia määräyksiä antaa sosiaali- ja terveyshallitus. Oikeus määräysten antamisesta näissä kysymyksissä ehdotetaan siirrettäväksi pykälän 2 momenttia muuttamalla sosiaali- ja terveyshallitukselta sosiaali- ja terveysministeriölle.

Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi 16 §:n 2 momenttiin tehtyä lisäystä vastaavasti. Terveyslautakunta voisi määrätä henkilön olemaan poissa tartuntatautien leviämisen kannalta vaarallisesta työstä enintään kuuden kuukauden ajan. Lääninoikeudella olisi mahdollisuus jatkaa terveyslautakunnan esityksestä tätä määräaikaan enintään kuudella kuukaudella kerrallaan.

23 §. Tartuntatautien vastustamistyön organisaation jo toteutetut ja nyt toteutettavat

muutokset edellyttävät muutoksia myös tartuntatauti-ilmoittamisessa ja tiedon keräämisessä. Muutosten yhteydessä pyritään samalla yksilön tietosuojan parantamiseksi vähentämään henkilötietojen kulkua, kuitenkin turvaten välttämätön tiedonsaanti väestön terveyden suojelemiseksi. Säännökset ehdotetaan uudistettaviksi siten, että ne täyttävät henkilörekisterilainsäädännön vaatimukset.

Lääkärit ja hammaslääkärit tekisivät edelleen ilmoitukset sekä terveystarkastuksen että sairaanhoitopiiriin tartuntataudeista vastaaville lääkäreille, koska molemmille organisaatioille on säädetty tehtäviä tartuntatautiin vastustamistyössä. Nämä ilmoitukset eivät pääsääntöisesti enää sisältäisi henkilötietoja. Ilmoittamisvelvollisuuden piiriin otettaisiin myös tartuntatautiin toteamiseksi tehtäviä tutkimuksia suorittavat laboratoriot. Eräiden yleisvaarallisten ja ilmoitettavien tartuntatautiin diagnoosi perustuu ensisijaisesti laboratoriotutkimukseen, ja seurannassa tämä tieto voi olla toisinaan riittävä. Laboratorioista kerättävä tieto antanee mahdollisuuden vapauttaa lääkärit ja hammaslääkärit määräaikaaisesti eräiden tautien ilmoittamisesta, ja siten keventäisi ilmoittamisjärjestelmää.

Sosiaali- ja terveysministeriö valtuutettaisiin antamaan ilmoittamisesta tarkempia määräyksiä. Näissä määrättäisiin ilmoituksen tietosisällöstä, menettelytavoista ja ilmoitusvelvollisuuden rajoittamisesta tavoitteena riittävän tiedon nopea kulku mahdollisimman joustavalla tavalla.

Tartuntatautiin vastustamistyöhön kuuluva epidemioiden selvittäminen ja tautien leviämisen ehkäiseminen sekä siihen liittyvä seuranta edellyttävät kuitenkin varsin usein sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn henkilöllisyyden tietämistä. Koska vastustamistyö on säädetty terveystarkastuksen, sairaanhoitopiiriin ja kansanterveyslaitoksen tehtäväksi, ehdotetaan henkilötietoja luovutettavaksi näiden yksiköiden tartuntataudeista vastaaville lääkäreille silloin, kun se on tehtävien hoitamiseksi välttämätöntä.

Epidemioiden selvittämiseksi ja tautien leviämisen ehkäisemiseksi tarvittavat toimet on yleensä käynnistettävä viipymättä. Siksi ehdotetaan, että henkilötiedot sisältyisivät tartuntatauti-ilmoitukseen.

Henkilötietoja ei tule luovuttaa tarpeettomasti. Vastustamistyön tarpeiden ja yksilön tietosuojan vaatimusten samanaikainen toteut-

taminen edellyttävät yksityiskohtaisia ohjeita. Tämän takia ehdotetaan, että sosiaali- ja terveysministeriölle annetaan oikeus antaa määräykset siitä, milloin henkilön tiedot tartuntatauti-ilmoitukseen merkitään. Henkilötietojen tarve voi ilmaantua myös jälkikäteen, jonka takia ministeriö valtuutettaisiin määräämään henkilötiedot ilmoitettaviksi myös ilmoituksen täydennyksessä.

Myös muiden kuin yleisvaarallisten ja ilmoitettavien tartuntatautiin esiintymisen samoin kuin rokotusten seuraaminen on tilanteesta riippuen tarkoituksenmukaista. Tässä seurannassa ei tarvita henkilötietoja. Tämän takia ehdotetaan, että asetuksella voidaan säätää sosiaali- ja terveysministeriön oikeudesta antaa asiaa koskevia määräyksiä.

23 a §. Vastustamistyön tietopohjan varmistamiseksi ehdotetaan, että kunkin sairaanhoitopiiriin vastaava lääkäri järjestää saamansa tiedot rekisteriksi. Kansanterveyslaitos kokoaisi sairaanhoitopiireiltä saamansa tiedot valtakunnalliseksi tartuntatautirekisteriksi. Tarkoituksena on, että tulevaisuudessa tiedot voisivat siirtyä automaattisen tietojenkäsittelyn kautta sairaanhoitopiireistä kansanterveyslaitokseen. Rekisteriin olisi oikeus tallettaa tartuntatauti-ilmoituksiin sisältyviä henkilötietoja. Tältä osin rekisteri olisi henkilörekisteri ja henkilötiedot saisi tallettaa vain määräaikaaisesti. Jotta henkilötietoja talletettaisiin vain tartuntatautiin vastustamistyön edellyttämässä määrässä, ehdotetaan, että sosiaali- ja terveysministeriö antaisi asiasta tarkemmat määräykset tietosuojavaltuutettua kuultuaan.

Tietosuojan takia ehdotetaan määräystä tartuntatauti-ilmoituksen hävittämiseksi ja kieltoa siirtää siitä tietoa muualle kuin tartuntatauti-rekisteriin.

Tartuntatautirekisteriin talletettujen henkilötietojen salassapitoa ja luovuttamista koskevat säännökset ehdotetaan yhdenmukaisiksi terveydenhuollon henkilörekisterilainsäädännössä noudatetun käytännön kanssa.

23 b §. Tartuntatautilaissa säädetään valtioneuvostolle, sosiaali- ja terveysministeriölle, lääninhallituksille ja terveyslautakunnille tehtäväksi tartuntatautiin vastustamistyöhön liittyviä hallinnollisia päätöksiä. Osa päätöksistä koskee määrättyä henkilöä, jolloin on selvää, että myös henkilötiedot voidaan päättävälle viranomaiselle luovuttaa. Jotta viranomaiset saisivat näiden päätösten edellyttämän tiedon käyttöönsä, ehdotetaan, että tartuntatauti-il-

moitusten vastaanottajat veloitettaisiin har-
kintansa mukaan ilmoittamaan asiasta asian-
omaiselle viranomaiselle. Tämä velvollisuus eh-
dotetaan tartuntatautien vastustamistyöstä ter-
veydenhuollossa vastaaville, koska heillä on
paras kokonaiskäsitelmä tilanteesta sekä kokemus
siitä, milloin hallinnollisia päätöksiä voidaan
tarvita. Toisaalta joissakin tapauksissa hyvin
kiireelliset toimenpiteet ovat tarpeen, jolloin jo
ilmoitusvelvollisen on saatettava asia toimival-
taisen viranomaisen tietoon.

24 §. Pykälää ehdotetaan tartuntatautien hal-
linnon uudistamisen johdosta muutettavaksi
siten, että maa- ja metsätalousministeriön
eläinlääkintöosaston tulisi tehdä siinä säädetys-
tä eläintautitapauksesta ilmoitus sosiaali- ja
terveyshallituksen sijasta kansanterveyslaitok-
selle ja lääninhallituksen sijasta sosiaali- ja
terveysministeriölle.

26 §. Pykälää esitetään muutettavaksi siten,
että todistus muutetaan selvitykseksi. Tämä
johtuu siitä, että 20 §:ää on muutettu lailla
(275/91).

34 §. Pykälässä ehdotetaan ohjeiden antoval-
tuus siirrettäväksi sosiaali- ja terveyshallitukselta
sosiaali- ja terveysministeriölle.

36 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi eri-
koissairaanhoitolaissa säädetyn uuden aluehal-
lintojaon mukaiseksi. Sairaanhoitopiiri voi teh-
dä sopimuksen tartuntatautipotilaan hoitami-

sesta myös toisen sairaanhoitopiirin kanssa.

Sopimus voitaisiin edelleen tehdä myös kun-
nan tai kuntainliiton erikoislääkärijohtoisen
sairaalan kanssa.

40 a §. Koska tartuntatautien vastustamis-
työn valtakunnallinen ohjaus- ja seurantavas-
tuu ehdotetaan siirrettäväksi sosiaali- ja terve-
yshallitukselta sosiaali- ja terveysministeriölle,
ehdotetaan lain 40 a §:ää muutettavaksi siten,
että siinä säädetään sosiaali- ja terveysministe-
riön oikeudesta saada muulta viranomaiselta
tartuntatautien vastustamistyön toteuttamises-
sa tarvittavia tietoja.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Esitys edellyttää 14 asetuksen muuttamista.

3. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan mahdolli-
simman pian sen jälkeen kun ne on hyväksytty
ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Edus-
kunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotuk-
set:

1.

Laki**sosiaali- ja terveyshallituksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaali- ja terveyshallituksesta 17 päivänä tammikuuta 1991 annetun lain (63/91) 2 §:n 2 momentti seuraavasti:

2 §

 Lisäksi sosiaali- ja terveyshallituksen on huolehdittava niistä lääkehuoltoa, terveydenhuollon tuoteturvallisuutta ja terveydenhuoltokilöstöän ammatinharjoittamista koskevista ohjaus- ja valvontatehtävistä sekä muista hallin-

totehtävistä, jotka laissa tai asetuksessa taikka niiden nojalla sen tehtäväksi säädetään tai määrätään, sekä niistä tehtävistä, jotka sosiaali- ja terveysministeriö sille määrää.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 199 .

2.

Laki**kemikaalilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 14 päivänä elokuuta 1989 annetun kemikaalilain (744/89) 61 a §, sellaisena kuin se on 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa (84/91), sekä *muutetaan* 5 §:n 1 momentti, 11 §:n 5 momentti, 20 §:n 1 momentti, 21— 23 §, 39 §:n 1 momentti, 40 §, 41 §:n 1 momentin 3 kohta, 43 §:n 2 momentti, 55 §:n 2 momentti ja 57 §, sellaisina kuin ne ovat mainitussa 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa, seuraavasti:

5 §

Valvontaviranomaiset keskushallinnossa

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen ylin valvonta kuuluu kemikaalien aiheuttamien ympäristöhaittojen ehkäisemisen ja torjunnan osalta vesi- ja ympäristöhallitukselle.

sosiaali- ja terveysministeriölle ilmoitus uudesta aineesta ennen sen maahantuonnin, myynnin tai muun luovuttamisen aloittamista. Ilmoitus on tehtävä myös valmisteen sisältämästä uudesta aineesta.

11 §

Terveydelle vaarallinen kemikaali

 Sosiaali- ja terveysministeriö ratkaisee tarvittaessa yksittäistapauksessa, onko kemikaali terveydelle vaarallinen sekä miten terveydelle vaarallinen kemikaali luokitellaan.

20 §

Ilmoitusvelvollisuus

Valmistajan tai maahantuojan on tehtävä

21 §

Luovutusrajoitukset

 Utta ainetta tai sitä sisältävää valmistetta ei saa luovuttaa ennen kuin on kulunut 45 vuorokautta 20 §:ssä tarkoitettun ilmoituksen tekemisestä. Sosiaali- ja terveysministeriö voi sallia maahantuonnin, myynnin tai muun luovuttamisen ennen määräajan päättymistä.

Jos sosiaali- ja terveysministeriö kehottaa ilmoituksen tekijää täydentämään puutteellista ilmoitusta, 1 momentissa tarkoitettu määräaika alkaa siitä, kun täydennetty ilmoitus on saapunut sosiaali- ja terveysministeriöön.

22 §

Muutosilmoitus

Valmistajan tai maahantuojan on tehtävä sosiaali- ja terveysministeriölle muutosilmoitus, jos hän saa uutta tietoa 20 §:ssä tarkoitettusta aineesta tai sen terveys- ja ympäristövaikutuksista taikka jos aineen tai sitä sisältävän valmisteen käyttötarkoitus tai valmistus- ja maahantuontimäärät muuttuvat olennaisesti.

23 §

Lisätiedot

Sosiaali- ja terveysministeriö voi velvoittaa uuden aineen tai sitä sisältävän valmisteen valmistajan tai maahantuojan toimittamaan ilmoituksessa vaadittavien tietojen lisäksi tarvittavia tietoja aineesta ja sen ominaisuuksista ja vaikutuksista sekä tekemään uusia selvityksiä näistä seikoista, jos se katsotaan välttämättömäksi aineesta aiheutuvan vaaran arvioimiseksi.

39 §

Ilmoitusvelvollisuus

Valmistajan tai maahantuojan, joka luovuttaa myrkyllistä tai erittäin myrkyllistä kemikaalia vähittäismyyntiin, on ilmoitettava kemikaalista sosiaali- ja terveysministeriölle ennen kemikaalin jakelun aloittamista.

40 §

Luovutuskiellot ja -rajoitukset

Sosiaali- ja terveysministeriö voi kieltää myrkyllisen tai erittäin myrkyllisen kemikaalin luovuttamisen vähittäismyyntiin, jos kemikaali ominaisuuksiensa, käyttötapansa tai muun erityisen synn vuoksi voi aiheuttaa merkittävää haittaa terveydelle.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi 1 momentissa mainitusta syystä kiellon asemesta asettaa ehtoja myrkyllisen tai erittäin myrkyllisen kemikaalin luovuttamiselle vähittäismyyntiin.

41 §

Asetuksenantovaltuus

Tarkemmat säännökset 39 §:ssä tarkoitettusta ilmoitusvelvollisuudesta sekä terveydelle vaarallisen kemikaalin luovuttamisesta vähittäis-

myyntiin annetaan asetuksella. Asetuksella voidaan myös säätää:

3) sosiaali- ja terveysministeriön oikeudesta määrätä, mitä kemikaaleja pidetään huumaavina liuottimina; sekä

43 §

Kemikaalin käsittelyn kieltäminen

Jos 1 momentissa tarkoitettujen haitan torjuminen edellyttää pikaisia toimenpiteitä, sosiaali- ja terveysministeriö voi terveyshaittojen ja vesi- ja ympäristöhallitus ympäristöhaittojen osalta tilapäisesti määrätä tarvittavista kielloista ja rajoituksista. Asia on tällöin viivytyksettä saatettava valtioneuvoston päätettäväksi.

55 §

Muutoksenhaku

Sosiaali- ja terveysministeriön tai vesi- ja ympäristöhallituksen määräämästä 43 §:n 2 momentissa tarkoitettua tilapäisestä kiellosta tai rajoituksesta ei saa valittaa. Valvontaviranomaisen 51 §:n nojalla tekemästä uhkasakon asettamista koskevasta päätöksestä ei saa erikseen valittaa.

57 §

Testauslaboratoriot

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten edellyttämän, viranomaisille toimitetun kemikaalien fysikaalisia ja kemiallisia ominaisuuksia sekä terveys- ja ympäristövaikutuksia koskevan tutkimuksen tulee olla tehty laboratoriossa, jonka sosiaali- ja terveysministeriö on hyväksynyt valtuutetuksi testauslaboratorioksi tai joka muutoin noudattaa hyvää laboratoriokäytäntöä. Laboratorion henkilökunnan tulee olla pätevää ja tilojen ja laitteiden tarkoitukseen soveltuvia.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi liittää laboratorion hyväksymiseen ehtoja, rajoituksia ja ohjeita.

Valtuutetun testauslaboratorion on ilmoitettava toiminnassaan tapahtuvista oleellisista muutoksista sosiaali- ja terveysministeriölle.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi peruuttaa testauslaboratorion hyväksymisen, jos labora-

torio ei enää täytä hyväksymisen edellytyksiä Tämän laki tulee voimaan päivänä
tai se ei noudata sen toiminnalle asetettuja kuuta 199
ehtoja, rajoituksia tai ohjeita.

3.

Laki

terveydenhoitolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 27 päivänä elokuuta 1965 annetun terveydenhoitolain (469/65) 89 a §, sellaisena kuin se on 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa (73/91), sekä *muutetaan* 1 §, 52 §:n 3 momentti sekä 57 ja 81 §,

sellaisina kuin ne ovat mainitussa 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa, seuraavasti:

1 §

Terveydenhoidon yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle. Maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosaston ja elintarvikeviraston asiana on suunnitella, ohjata ja valvoa terveydenhoitoa toimialoillaan.

52 §

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarvittaessa yleisiä määräyksiä ja ohjeita talousveden desinfiomisesta ja terveydellisistä laatuvaatimuksista sekä tarpeellisista tutkimuksista samoin kuin siitä, mitä aineita talousveden käsittelyyn saa käyttää.

57 §

Talousvettä yli 200 henkilölle toimittavalla vesilaitoksella ja vastaavalla muulla vesilaitoksella on oltava veden käsittelyn hoidosta ja käyttötavan ohjauksesta huolehtiva vastaava hoitaja, jolla tulee olla sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymä pätevyys.

81 §

Milloin pikaiset toimenpiteet ovat tarpeen tartuntataudin leviämisen tai muun erityisen terveysvaaran ehkäisemiseksi, voi sosiaali- ja terveysministeriö tai läänin alueella lääninhalitus antaa välttämättömät määräykset toimenpiteistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

4.

Laki**toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi 13 päivänä elokuuta 1976 annetun lain (693/76) 14 §:n 1 momentti, 15 §:n 1 momentti, 22 §, 23 §:n johdantokappale ja 37 §, sellaisina kuin ne ovat 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa (106/91), seuraavasti:

14 §

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen yleinen ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

15 §

Lausuntojen antamista ja aloitteiden tekemistä varten tupakoinnin vähentämistä koskevista periaatteellisista ja laajakantoisista kysymyksistä voi olla sosiaali- ja terveysministeriön apuna neuvottelukunta.

22 §

Sosiaali- ja terveysministeriön tulee huolehtia tässä laissa säädettyjen toimenpiteiden sekä tupakkavalmisteiden vähittäismyyntihintojen muutosten vaikutusten seurannasta ja tutkimisesta sekä tupakoinnista aiheutuvien terveys

vaarojen ja -haittojen vähentämiseksi tarpeellisen tutkimus- ja kehittämistyön ohjauksesta ja yhteensovittamisesta.

23 §

Sosiaali- ja terveysministeriön tulee:

37 §

Tämän lain mukaan sosiaali- ja terveysministeriölle kuuluvia tehtäviä voidaan asetuksella siirtää lääninhallitukselle, jonka tulee asioiden käsittelyssä noudattaa sosiaali- ja terveysministeriön ohjeita. Lääninhallituksesta on tällöin vastaavasti voimassa, mitä tässä laissa säädetään siirrettyjen asioiden osalta sosiaali- ja terveysministeriöstä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 199 .

5.

Laki**tuoteturvallisuuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1986 annetun tuoteturvallisuuslain (914/86) 5 §:n 2 momentti, 16 §:n 2 momentti ja 23 §:n 2 momentti, sellaisena kuin ne ovat 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa (104/91), seuraavasti:

5 §

Sosiaali- ja terveysministeriön tehtävänä on toimia asiantuntijaviranomaisena kysymyksissä, jotka koskevat sitä, milloin kulutustavaraa on pidettävä terveydelle vaarallisena.

16 §

Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä tietojen antamista muulle valvontaviranomaiselle valvontatehtävää varten tai sosiaali- ja terveysministeriölle asiantuntijaviranomaisen tehtäviä

varten eikä tietojen antamista syyttäjä- tai poliisiviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi tai syytteeseen panemiseksi.

23 §

Neuvottelukunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja neljän jäsenen sekä heidän varajäsentensä tulee olla henkilöitä, joiden ei voida katsoa edustavan elinkeinonharjoittajien tai kuluttajien etuja. Näistä vähintään kahden jäsenen ja heidän varajäsenensä tulee olla

perehtyneitä kulutustavaroiden turvallisuuteen liittyviin tutkimus- ja tarkastustehtäviin ja yhden jäsenen ja hänen varajäsenensä olla sosiaali- ja terveysministeriön edustaja. Kolme jäsentä ja heidän varajäsenensä määrätään palkansaaajien ja kuluttajien sekä kolme jäsentä ja heidän varajäsenensä elinkeinonharjoittajien olosuhteisiin perehtyneistä henkilöistä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

6.

Laki

tartuntatautilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 25 päivänä heinäkuuta 1986 annetun tartuntatautilain (583/86) 6 §:n 1 momentti, 7 §:n 2 momentti, 10 §, 15 §, 16 §:n 2 momentti, 20 §:n 2 ja 3 momentti sekä 23, 24, 26, 34 ja 36 §:n 1 momentti ja 40 a §,

sellaisina kuin niistä ovat 10 ja 23 § osittain muutettuna 17 päivänä tammikuuta 1991 annetulla lailla (76/91) sekä 6 §:n 1 momentti, 15 §, 20 §:n 2 momentti, 24, 34 ja 40 a § viimeksi mainitussa laissa, sekä

lisätään 6 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa, uusi 3 ja 4 momentti, 7 §:ään uusi 3 momentti, 16 §:ään uusi 3 ja 4 momentti sekä lakiin uusi 23 a ja 23 b §, seuraavasti:

6 §

Tartuntatautien vastustamistyön yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Tartuntatautien vastustamistyön asiantuntijalaitoksena toimii kansanterveyslaitos. Tätä tehtävää varten kansanterveyslaitos voi ylläpitää tartuntatautien vastustamistyötä, leviämisen ehkäisemistä sekä seurantaa, tilastointia ja tutkimusta varten valtakunnallista tartuntatautirekisteriä. Rekisteriin tehtävistä ilmoituksista sekä tietojen luovuttamisesta rekisteristä säädetään 23 ja 23 a §:ssä.

Tartuntatautien vastustamistyön asiantuntijaelimenä toimii sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä tartuntatautien neuvottelukunta. Neuvottelukunnan kokoonpanosta, asettamisesta ja tehtävistä säädetään asetuksella.

7 §

Erikoissairaanhoitolaissa (1062/89) tarkoite-

tun sairaanhoitopiiriin tulee ohjata tartuntatautien vastustamistyötä sekä järjestää tartuntatautien erikoissairaanhoito piirinsä alueella siten kuin erikoissairaanhoitolaissa ja tässä laissa säädetään. Sairaanhoitopiiriin tulee pitää alueellista tartuntatautirekisteriä siten kun 23 a §:ssä säädetään. Sairaanhoitopiiriin tulee osallistua muuhun tartuntatautien vastustamistyöhön siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Mitä tässä laissa säädetään sairaanhoitopiireistä, sovelletaan myös Helsingin yliopistolliseen keskussairaalaan.

10 §

Tartuntatautien vastustamistyössä tarvittavia laboratoriotutkimuksia ja -tehtäviä suoritetaan kansanterveyslaitoksessa, sekä lääninhallituksen tähän tarkoitukseen hyväksymissä laboratorioissa. Lääninhallituksen tulee pyytää kansanterveyslaitokselta lausunto ennen laboratorion hyväksymistä.

Asetuksella säädetään 1 momentissa tarkoitettuille laboratorioille asetettavista vaatimuksesta.

15 §

Kun pikaiset toimenpiteet ovat tarpeen tartuntataudin leviämisen estämiseksi, voi sosiaali- ja terveysministeriö ja läänin alueella lääninhalitus antaa niitä koskevat välttämättömät määräykset.

16 §

Mikäli yleisvaarallisen tartuntataudin leviämistä ei voida estää 1 momentissa mainitujen toimenpitein, terveyslautakunta voi määrätä tautiin sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn henkilön olemaan poissa ansiotyöstään yhtäjaksoisesti enintään kuuden kuukauden ajan.

Terveyslautakunta voi vastaavasti määrätä myös alle 16-vuotiaan lapsen olemaan poissa päivähoitopaikasta tai oppilaitoksesta yhtäjaksoisesti enintään kuuden kuukauden ajan.

Lääninoikeus voi terveyslautakunnan esityksestä määrätä 2 ja 3 momentissa säädettyä aikaa jatkettavaksi enintään kuudella kuukaudella kerrallaan.

20 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa työssä tai tehtävässä oleva henkilö on määräjoihin rokotettava ja tarkastettava siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö tarkemmin määrää.

Jos perustellusti voidaan epäillä 1 momentissa tarkoitettussa työssä tai tehtävässä olevan henkilön aiheuttavan tartuntataudin leviämistä, terveyslautakunta voi määrätä henkilön olemaan poissa ansiotyöstään sinä aikana, jolloin taudin leviämisen vaara on olemassa, kuitenkin enintään kuuden kuukauden ajaksi yhtäjaksoisesti. Lääninoikeus voi terveyslautakunnan esityksestä jatkaa tätä aikaa enintään kuudella kuukaudella kerrallaan.

23 §

Lääkärin ja hammaslääkärin tulee tehdä ilmoitus epäilemästään tai toteamastaan yleisvaarallisesta ja ilmoitettavasta tartuntatautipauksesta (*tartuntatauti-ilmoitus*) asianomaiselle terveyskeskuksen ja sairaanhoitopiirin vastaavalle lääkärielle. Edellä 10 §:n 1 momentissa tarkoitettun laboratorion tulee tehdä tartuntatauti-ilmoitus sairaanhoitopiirin vastaa-

valle lääkärielle. Sairaanhoitopiiri ilmoittaa saamansa tiedot edelleen kansanterveyslaitokselle. Sosiaali- ja terveysministeriö määrää tarkemmin ilmoittamisesta.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi määrätä sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn henkilötiedot merkittäviksi tartuntatauti-ilmoitukseen tai sen täydennykseen silloin, kun se on terveyskeskukselle, sairaanhoitopiirille tai kansanterveyslaitokselle tässä laissa säädettyjen tartuntatautien epidemioiden selvittämiseen ja leviämisen ehkäisemiseen kuuluvien tehtävien hoitamiseksi välttämätöntä.

Asetuksella säädetään sosiaali- ja terveysministeriön oikeudesta antaa määräyksiä muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen tartuntatautien sekä rokotusten seuraamiseksi tarpeellisten tietojen antamisesta.

23 a §

Sairaanhoitopiirin vastaava lääkäri ylläpitää tartuntatauti-ilmoitusten tietojen perusteella alueellista ja kansanterveyslaitos valtakunnallista tartuntatautirekisteriä. Rekisteriin voidaan määräaikaaisesti tallettaa ilmoitetut henkilötiedot siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö tietosuojavaltutettua kuultuaan tarkemmin määrää.

Tartuntatauti-ilmoitus on hävitettävä viimeistään ilmoittamista seuraavan vuoden loppuun mennessä eikä sen tietoja saa kopioida tai siirtää terveyskeskuksen tai sairaanhoitopiirin potilasrekisteriin tallettaviksi.

Tartuntatautirekisteriin talletetut henkilötiedot on pidettävä salassa. Kansanterveyslaitos voi kuitenkin antaa luvan henkilötietojen luovuttamiseen valtakunnallisesta rekisteristä, jos luovutus tapahtuu terveydenhuollon toimintaa, tautien ennaltaehkäisyä tai hoitoa koskevaa taikka näihin liittyvää määrättyä tieteellistä tutkimusta varten ja luovutus täyttää henkilörekisterilain (471/87) 19 §:n 1 momentin 3 kohdan vaatimukset. Ennen lupapäätöksen antamista on varattava tietosuojavaltutetulle tilaisuus tulla kuulluksi.

23 b §

Milloin tartuntataudin leviämisen estäminen saattaa edellyttää tämän lain 12-16, 18 tai 20 §:ssä tarkoitettuja toimenpiteitä, tartuntatauti-ilmoituksen vastaanottajan tai kiireellisessä tapauksessa ilmoitusvelvollisen on saatettava asia toimivaltaisen viranomaisen tietoon.

24 §

Maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintäosaston tulee ilmoittaa epäilystä tai todetusta ihmisen terveyttä vaarantavasta eläintautitapauksesta kansanterveyslaitokselle ja kiireellisessä tapauksessa myös sosiaali- ja terveysministeriölle.

26 §

Tartuntatautiin sairastuneen ja sairastuneeksi epäillyn henkilön tutkimus- ja hoitomaksuista sekä hänelle määrättyjen lääkkeiden ja sairaankuljetusajoneuvolla suoritettavan kuljetuksen sekä 20 §:ssä tarkoitetun selvityksen maksuista taikka niiden maksuttomuudesta säädetään erikseen.

34 §

Sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa ohjeet tartuntatautien ehkäisyyn tarkoitettujen rokotteiden, vasta-aineiden ja muiden lääkkeiden käytöstä.

36 §

Sairaanhoitopiiri voi 7 §:n 2 momentissa

säädetyin velvoitteen täyttämiseksi tehdä toisen sairaanhoitopiirin tai terveyskeskuksen erikoislääkärijohtoista sairaalaa ylläpitävän kunnan tai kuntainliiton kanssa sopimuksen tartuntatautipotilaiden hoitamisesta.

-----

40 a §

Sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus saada tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisessa tarvittavia tietoja muilta viranomaisilta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Sosiaali- ja terveyshallituksen ennen tämän lain voimaantuloa antamia määräyksiä tai ohjeita sovelletaan tämän lain voimaantulon jälkeen 1 päivään tammikuuta 1994 asti, jollei sosiaali- ja terveysministeriö anna niiden sijaan uusia ohjeita tai toisin määrää.

Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1992

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Sosiaali- ja terveysministeri *Jorma Huuhtanen*

1.

Laki**sosiaali- ja terveyshallituksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaali- ja terveyshallituksesta 17 päivänä tammikuuta 1991 annetun lain (63/91)
 2 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Lisäksi sosiaali- ja terveyshallituksen on huolehdittava niistä yleisistä terveydenhoitoa ja -suojausta sekä tartuntatautiin vastustamista ja kemikaalivalvontaa, lääkehoitoa, terveydenhuollon tuoteturvallisuutta ja terveydenhuoltohenkilöstön ammatinharjoittamista koskevista ohjaus- ja valvontatehtävistä sekä muista hallintotehtävistä, jotka laissa tai asetuksessa taikka niiden nojalla sen tehtäväksi säädetään tai määrätään, sekä niistä tehtävistä, jotka sosiaali- ja terveysministeriö sille määrää.

Lisäksi sosiaali- ja terveyshallituksen on huolehdittava niistä lääkehoitoa, terveydenhuollon tuoteturvallisuutta ja terveydenhuoltohenkilöstön ammatinharjoittamista koskevista ohjaus- ja valvontatehtävistä sekä muista hallintotehtävistä, jotka laissa tai asetuksessa taikka niiden nojalla sen tehtäväksi säädetään tai määrätään, sekä niistä tehtävistä, jotka sosiaali- ja terveysministeriö sille määrää.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 199 .*

2.

Laki**kemikaalilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 14 päivänä elokuuta 1989 annetun kemikaalilain (744/89) 61 a §, sellaisena kuin se on 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa (84/91), sekä *muutetaan* 5 §:n 1 momentti, 11 §:n 5 momentti, 20 §:n 1 momentti, 21—23 §, 39 §:n 1 momentti, 40 §, 41 §:n 1 momentin 3 kohta, 43 §:n 2 momentti, 55 §:n 2 momentti ja 57 §, sellaisena kuin ne ovat mainitussa 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Valvontaviranomaiset keskushallinnossa

Valvontaviranomaiset keskushallinnossa

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista koskeva ylin valvonta kuuluu:

1) sosiaali- ja terveyshallitukselle kemikaalien aiheuttamien terveyshaittojen ehkäisemisen ja torjumisen osalta; sekä

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen ylin valvonta kuuluu kemikaalien aiheuttamien ympäristöhaittojen ehkäisemisen ja torjunnan osalta vesi- ja ympäristöhallitukselle.

2) vesi- ja ympäristöhallitukselle kemikaalien

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

aiheuttamien ympäristöhaittojen ehkäisemisen ja torjumisen osalta.

11 §

Terveydelle vaarallinen kemikaali

Sosiaali- ja terveyshallitus ratkaisee tarvittaessa yksittäistapauksessa, onko kemikaali terveydelle vaarallinen sekä miten terveydelle vaarallinen kemikaali luokitellaan.

Sosiaali- ja terveysministeriö ratkaisee tarvittaessa yksittäistapauksessa, onko kemikaali terveydelle vaarallinen sekä miten terveydelle vaarallinen kemikaali luokitellaan.

20 §

Ilmoitusvelvollisuus

Valmistajan tai maahantuojan on tehtävä sosiaali- ja teveyshallitukselle ilmoitus uudesta aineesta ennen sen maahantuonnin, myynnin tai muun luovuttamisen aloittamista. Ilmoitus on tehtävä myös valmisteen sisältämästä uudesta aineesta.

20 §

Ilmoitusvelvollisuus

Valmistajan tai maahantuojan on tehtävä *sosiaali- ja terveysministeriölle* ilmoitus uudesta aineesta ennen sen maahantuonnin, myynnin tai muun luovuttamisen aloittamista. Ilmoitus on tehtävä myös valmisteen sisältämästä uudesta aineesta.

21 §

Luovutusrajoitukset

Uutta ainetta tai sitä sisältävää valmistetta ei saa luovuttaa ennen kuin on kulunut 45 vuorokautta 20 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tekemisestä. Sosiaali- ja terveyshallitus voi sallia maahantuonnin, myynnin tai muun luovuttamisen ennen määräajan päättymistä.

Jos sosiaali- ja terveyshallitus kehottaa ilmoituksen tekijää täydentämään puutteellista ilmoitusta, 1 momentissa tarkoitettu määräaika alkaa siitä, kun täydennetty ilmoitus on saapunut sosiaali- ja terveyshallitukseen.

21 §

Luovutusrajoitukset

Uutta ainetta tai sitä sisältävää valmistetta ei saa luovuttaa ennen kuin on kulunut 45 vuorokautta 20 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tekemisestä. *Sosiaali- ja terveysministeriö* voi sallia maahantuonnin, myynnin tai muun luovuttamisen ennen määräajan päättymistä.

Jos *sosiaali- ja terveysministeriö* kehottaa ilmoituksen tekijää täydentämään puutteellista ilmoitusta, 1 momentissa tarkoitettu määräaika alkaa siitä, kun täydennetty ilmoitus on saapunut *sosiaali- ja terveysministeriöön*.

22 §

Muutosilmoitus

Valmistajan tai maahantuojan on tehtävä sosiaali- ja terveyshallitukselle muutosilmoitus, jos hän saa uutta tietoa 20 §:ssä tarkoitetusta aineesta tai sen terveys- ja ympäristövaikutuksista taikka jos aineen tai sitä sisältävän valmisteen käyttötarkoitus tai valmistus- ja maahantuontimäärät muuttuvat olennaisesti.

22 §

Muutosilmoitus

Valmistajan tai maahantuojan on tehtävä *sosiaali- ja terveysministeriölle* muutosilmoitus, jos hän saa uutta tietoa 20 §:ssä tarkoitetusta aineesta tai sen terveys- ja ympäristövaikutuksista taikka jos aineen tai sitä sisältävän valmisteen käyttötarkoitus tai valmistus- ja maahantuontimäärät muuttuvat olennaisesti.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

23 §

Lisätiedot

Sosiaali- ja terveyshallitus voi velvoittaa uuden aineen tai sitä sisältävän valmisteen valmistajan ja maahantuojan toimittamaan ilmoituksessa vaadittavien tietojen lisäksi tarvittavia tietoja aineesta ja sen ominaisuuksista ja vaikutuksista sekä tekemään uusia selvityksiä näistä seikoista, jos se katsotaan välttämättömäksi aineesta aiheutuvan vaaran arvioimiseksi.

39 §

Ilmoitusvelvollisuus

Valmistajan ja maahantuojan, joka luovuttaa myrkyllistä tai erittäin myrkyllistä kemikaalia vähittäismyyntiin, on ilmoitettava kemikaalista sosiaali- ja terveyshallitukselle ennen kemikaalin jakelun aloittamista.

40 §

Luovutuskiellot ja -rajoitukset

Sosiaali- ja terveyshallitus voi kieltää myrkyllisen ja erittäin myrkyllisen ja erittäin myrkyllisen kemikaalin luovuttamisen vähittäismyyntiin, jos kemikaali ominaisuuksiensa, käytätapansa tai muun erityisen syyn vuoksi voi aiheuttaa merkittävää haittaa terveydelle.

Sosiaali- ja terveyshallitus voi 1 momentissa mainitusta syystä kiellon asemesta asettaa ehtoja myrkyllisen ja erittäin myrkyllisen kemikaalin luovuttamiselle vähittäismyyntiin.

41 §

Asetuksenantovaltuus

Tarkemmat säännökset 39 §:ssä tarkoitettusta ilmoitusvelvollisuudesta sekä terveydelle vaarallisen kemikaalin luovuttamisesta vähittäismyyntiin annetaan asetuksella. Asetuksella voidaan myös säätää:

3) sosiaali- ja terveyshallituksen oikeudesta määrätä, mitä kemikaaleja pidetään huumaavina liuottimina; sekä

23 §

Lisätiedot

Sosiaali- ja terveysministeriö voi velvoittaa uuden aineen tai sitä sisältävän valmisteen valmistajan tai maahantuojan toimittamaan ilmoituksessa vaadittavien tietojen lisäksi tarvittavia tietoja aineesta ja sen ominaisuuksista ja vaikutuksista sekä tekemään uusia selvityksiä näistä seikoista, jos se katsotaan välttämättömäksi aineesta aiheutuvan vaaran arvioimiseksi.

39 §

Ilmoitusvelvollisuus

Valmistajan tai maahantuojan, joka luovuttaa myrkyllistä tai erittäin myrkyllistä kemikaalia vähittäismyyntiin, on ilmoitettava kemikaalista *sosiaali- ja terveysministeriölle* ennen kemikaalin jakelun aloittamista.

40 §

Luovutuskiellot ja -rajoitukset

Sosiaali- ja terveysministeriö voi kieltää myrkyllisen ja erittäin myrkyllisen kemikaalin luovuttamisen vähittäismyyntiin, jos kemikaali ominaisuuksiensa, käytätapansa tai muun erityisen syyn vuoksi voi aiheuttaa merkittävää haittaa terveydelle.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi 1 momentissa mainitusta syystä kiellon asemesta asettaa ehtoja myrkyllisen tai erittäin myrkyllisen kemikaalin luovuttamiselle vähittäismyyntiin.

3) *sosiaali- ja terveysministeriön* oikeudesta määrätä, mitä kemikaaleja pidetään huumaavina liuottimina; sekä

Voimassa oleva laki

Ehdotus

43 §

Kemikaalin käsittelyn kieltäminen

Jos 1 momentissa tarkoitettua haitan torjuminen edellyttää pikaisia toimenpiteitä, sosiaali- ja terveyshallitus voi terveyshaittojen ja vesija ympäristöhallitus ympäristöhaittojen osalta tilapäisesti määrätä tarvittavista kielloista ja rajoituksista. Asia on tällöin viivytyksettä saatettava valtioneuvoston päätettäväksi.

Jos 1 momentissa tarkoitettua haitan torjuminen edellyttää pikaisia toimenpiteitä, *sosiaali- ja terveysministeriö* voi terveyshaittojen ja vesija ympäristöhallitus ympäristöhaittojen osalta tilapäisesti määrätä tarvittavista kielloista ja rajoituksista. Asia on tällöin viivytyksettä saatettava valtioneuvoston päätettäväksi.

55 §

Muutoksenhaku

Sosiaali- ja terveyshallituksen tai vesija ympäristöhallituksen määräämästä 43 §:n 2 momentissa tarkoitettua tilapäisestä kiellosta tai rajoituksesta ei saa valittaa. Valvontaviranomaisen 51 §:n nojalla tekemästä uhkasakon asettamista koskevasta päätöksestä ei saa erikseen valittaa.

Sosiaali- ja terveysministeriön tai vesija ympäristöhallituksen määräämästä 43 §:n 2 momentissa tarkoitettua tilapäisestä kiellosta tai rajoituksesta ei saa valittaa. Valvontaviranomaisen 51 §:n nojalla tekemästä uhkasakon asettamista koskevasta päätöksestä ei saa erikseen valittaa.

57 §

Testauslaboratoriot

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten edellyttämän, viranomaisille toimitetun kemikaalin fysikaalisia ja kemiallisia ominaisuuksia sekä terveys- ja ympäristövaikutuksia koskevan tutkimuksen tulee olla tehty laboratoriossa, jonka sosiaali- ja terveyshallitus on hyväksynyt valtuutetuksi testauslaboratorioksi tai joka muutoin noudattaa hyvää laboratoriokäytäntöä. Laboratorion henkilökunnan tulee olla pätevää ja tilojen ja laitteiden tarkoitukseen soveltuvia.

Sosiaali- ja terveyshallitus voi liittää laboratorion hyväksymiseen ehtoja, rajoituksia ja ohjeita.

Valtuutetun testauslaboratorion on ilmoitettava toiminnassaan tapahtuvista oleellisista muutoksista sosiaali- ja terveyshallitukselle.

Sosiaali- ja terveyshallitus voi peruuttaa testauslaboratorion hyväksymisen, jos laboratorio ei enää täytä hyväksymisen edellytyksiä tai se ei noudata sen toiminnalle asetettuja ehtoja, rajoituksia tai ohjeita.

57 §

Testauslaboratoriot

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten edellyttämän, viranomaisille toimitetun kemikaalien fysikaalisia ja kemiallisia ominaisuuksia sekä terveys- ja ympäristövaikutuksia koskevan tutkimuksen tulee olla tehty laboratoriossa, jonka *sosiaali- ja terveysministeriö* on hyväksynyt valtuutetuksi testauslaboratorioksi tai joka muutoin noudattaa hyvää laboratoriokäytäntöä. Laboratorion henkilökunnan tulee olla pätevää ja tilojen ja laitteiden tarkoitukseen soveltuvia.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi liittää laboratorion hyväksymiseen ehtoja, rajoituksia ja ohjeita.

Valtuutetun testauslaboratorion on ilmoitettava toiminnassaan tapahtuvista oleellisista muutoksista *sosiaali- ja terveysministeriölle*.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi peruuttaa testauslaboratorion hyväksymisen, jos laboratorio ei enää täytä hyväksymisen edellytyksiä tai se ei noudata sen toiminnalle asetettuja ehtoja, rajoituksia tai ohjeita.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

61 a §

Tiedonsaantioikeus

Sosiaali- ja terveyshallituksen oikeudesta saada asiantuntijatehtäviensä hoitamiseksi tarvittavia tietoja säädetään sosiaali- ja terveyshallituksesta annetussa laissa.

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 _____

3.

Laki

terveydenhoitolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 27 päivänä elokuuta 1965 annetun terveydenhoitolain (469/65) 89 a §, sellaisena kuin se on 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa (73/91), sekä muutetaan 1 §, 52 §:n 3 momentti sekä 57 ja 81 §,

sellaisina kuin ne ovat mainitussa 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Terveydenhoidon yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle ja sen alaisena sosiaali- ja terveyshallitukselle. Maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosaston ja elintarvikeviraston asiana on suunnitella, ohjata ja valvoa terveydenhoitoa toimialoillaan.

1 §

Terveydenhoidon yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle. Maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosaston ja elintarvikeviraston asiana on suunnitella, ohjata ja valvoa terveydenhoitoa toimialoillaan.

52 §

Sosiaali- ja terveyshallitus antaa tarvittaessa yleisiä määräyksiä ja ohjeita talousveden desinfiomisesta ja terveydellisistä laatuvaatimuksista sekä tarpeellisista tutkimuksista samoin kuin siitä, mitä aineita talousveden käsittelyyn saa käyttää.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarvittaessa yleisiä määräyksiä ja ohjeita talousveden desinfiomisesta ja terveydellisistä laatuvaatimuksista sekä tarpeellisista tutkimuksista samoin kuin siitä, mitä aineita talousveden käsittelyyn saa käyttää.

57 §

Talousvettä yli 200 henkilölle toimittavalla vesilaitoksella ja vastaavalla muulla vesilaitoksella on oltava veden käsittelyn hoidosta ja käyttötavan ohjauksesta huolehtiva vastaava hoitaja, jolla tulee olla sosiaali- ja terveyshallituksen hyväksymä pätevyys.

57 §

Talousvettä yli 200 henkilölle toimittavalla vesilaitoksella ja vastaavalla muulla vesilaitoksella on oltava veden käsittelyn hoidosta ja käyttötavan ohjauksesta huolehtiva vastaava hoitaja, jolla tulee olla sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymä pätevyys.

Voimassa oleva laki

81 §

Milloin pikaiset toimenpiteet ovat tarpeen tartuntataudin leviämisen tai muun erityisen terveysvaaran ehkäisemiseksi, voi sosiaali- ja terveyshallitus tai läänin alueella lääninhallitus antaa välttämättömät määräykset toimenpiteistä.

89 a §

Sosiaali- ja terveyshallituksen oikeudesta saada asiantuntijatehtäviensä hoitamiseksi tarvittavia tietoja säädetään sosiaali- ja terveyshallituksesta annetussa laissa.

Ehdotus

81 §

Milloin pikaiset toimenpiteet ovat tarpeen tartuntataudin leviämisen tai muun erityisen terveysvaaran ehkäisemiseksi, voi *sosiaali- ja terveysministeriö* tai läänin alueella lääninhallitus antaa välttämättömät määräykset toimenpiteistä.

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

4.

Laki**toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi 13 päivänä elokuuta 1976 annetun lain (693/76) 14 §:n 1 momentti, 15 §:n 1 momentti, 22 §, 23 §:n johdantokappale ja 37 §, sellaisina kuin ne ovat 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa (106/91), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

14 §

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen yleinen ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle ja sen alaisena sosiaali- ja terveyshallitukselle.

15 §

Lausuntojen antamista ja aloitteiden tekemistä varten tupakoinnin vähentämistä koskevista periaatteellisista ja laajakantoisista kysymyksistä voi olla sosiaali- ja terveysministeriön ja *sosiaali- ja terveyshallituksen* apuna neuvottelukunta.

22 §

Sosiaali- ja terveyshallituksen tulee huolehtia tässä laissa säädettyjen toimenpiteiden sekä

Ehdotus

14 §

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen yleinen ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

15 §

Lausuntojen antamista ja aloitteiden tekemistä varten tupakoinnin vähentämistä koskevista periaatteellisista ja laajakantoisista kysymyksistä voi olla sosiaali- ja terveysministeriön apuna neuvottelukunta.

22 §

Sosiaali- ja terveysministeriön tulee huolehtia tässä laissa säädettyjen toimenpiteiden sekä

Voimassa oleva laki

tupakkavalmisteiden vähittäismyyntihintojen muutosten vaikutusten seurannasta ja tutkimisesta sekä tupakoinnista aiheutuvien terveysvaarojen ja -haittojen vähentämiseksi tarpeellisen tutkimus- ja kehittämistyön ohjauksesta ja yhteensovittamisesta.

23 §

Sosiaali- ja terveyshallituksen tulee:

1) huolehtia valtakunnallisesta valistustoiminnasta tupakoinnin vähentämiseksi;

2) järjestää muille valtion viranomaisille ja kunnille terveyskasvatusohjelmia sekä muuta aineistoa tupakoinnin aiheuttamista terveysvaaroista ja -haitoista; sekä

3) antaa erityisesti lasten ja nuorten parissa toimiviin henkilöihin, työnantajiin ja joukkotiedotusvälineiden toimittajiin kohdistuvia ohjeita tupakoinnin välttämiseksi ja vähentämiseksi suositeltavista menettelytavoista.

37 §

Tämän lain mukaan sosiaali- ja terveysministeriölle kuuluvia tehtäviä voidaan asetuksella siirtää *sosiaali- ja terveyshallitukselle tai lääninhallitukselle*, joiden tulee asioiden käsittelyssä noudattaa sosiaali- ja terveysministeriön ohjeita. *Sosiaali- ja terveyshallituksesta ja lääninhallituksesta* on tällöin vastaavasti voimassa, mitä tässä laissa säädetään siirrettyjen asioiden osalta sosiaali- ja terveysministeriöstä.

5.

Laki**tuoteturvallisuuslain muuttaminen**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1986 annetun tuoteturvallisuuslain (914/86) 5 §:n 2 momentti, 16 §:n 2 momentti ja 23 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa (104/91), seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

tupakkavalmisteiden vähittäismyyntihintojen muutosten vaikutusten seurannasta ja tutkimisesta sekä tupakoinnista aiheutuvien terveysvaarojen ja -haittojen vähentämiseksi tarpeellisen tutkimus- ja kehittämistyön ohjauksesta ja yhteensovittamisesta.

23 §

Sosiaali- ja terveysministeriön tulee:

1) huolehtia valtakunnallisesta valistustoiminnasta tupakoinnin vähentämiseksi;

2) järjestää muille valtion viranomaisille ja kunnille terveyskasvatusohjelmia sekä muuta aineistoa tupakoinnin aiheuttamista terveysvaaroista ja -haitoista; sekä

3) antaa erityisesti lasten ja nuorten parissa toimiviin henkilöihin, työnantajiin ja joukkotiedotusvälineiden toimittajiin kohdistuvia ohjeita tupakoinnin välttämiseksi ja vähentämiseksi suositeltavista menettelytavoista.

37 §

Tämän lain mukaan sosiaali- ja terveysministeriölle kuuluvia tehtäviä voidaan asetuksella siirtää lääninhallitukselle, jonka tulee asioiden käsittelyssä noudattaa sosiaali- ja terveysministeriön ohjeita. Lääninhallituksesta on tällöin vastaavasti voimassa, mitä tässä laissa säädetään siirrettyjen asioiden osalta sosiaali- ja terveysministeriöstä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

5 §

Sosiaali- ja terveysministeriön tehtävänä on toimia asiantuntijaviranomaisena kysymyksissä, jotka koskevat sitä, milloin kulutustavaraa on pidettävä terveydelle vaarallisena.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

16 §

Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä tietojen antamista muulle valvontaviranomaiselle valvontatehtävää varten tai sosiaali- ja terveyshallitukselle asiantuntijaviranomaisen tehtäviä varten eikä tietojen antamista syyttäjä- tai poliisiviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi tai syytteeseen panemiseksi.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä tietojen antamista muulle valvontaviranomaiselle valvontatehtävää varten tai *sosiaali- ja terveysministeriölle* asiantuntijaviranomaisen tehtäviä varten eikä tietojen antamista syyttäjä- tai poliisiviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi tai syytteeseen panemiseksi.

23 §

Neuvottelukunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja neljän jäsenen sekä heidän varajäsentensä tulee olla henkilöitä, joiden ei voida katsoa edustavan elinkeinonharjoittajien tai kuluttajien etuja. Näistä vähintään kahden jäsenen ja heidän varajäsenensä tulee olla perehtyneitä kulutustavaroiden turvallisuuteen liittyviin tutkimus- ja tarkastustehtäviin ja yhden jäsenen ja hänen varajäsenensä olla sosiaali- ja terveyshallituksen edustaja. Kolme jäsentä ja heidän varajäsenensä määrätään palkansaajien ja kuluttajien sekä kolme jäsentä ja heidän varajäsenensä elinkeinonharjoittajien olosuhteisiin perehtyneistä henkilöistä.

Neuvottelukunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja neljän jäsenen sekä heidän varajäsentensä tulee olla henkilöitä, joiden ei voida katsoa edustavan elinkeinonharjoittajien tai kuluttajien etuja. Näistä vähintään kahden jäsenen ja heidän varajäsenensä tulee olla perehtyneitä kulutustavaroiden turvallisuuteen liittyviin tutkimus- ja tarkastustehtäviin ja yhden jäsenen ja hänen varajäsenensä olla *sosiaali- ja terveysministeriön* edustaja. Kolme jäsentä ja heidän varajäsenensä määrätään palkansaajien ja kuluttajien sekä kolme jäsentä ja heidän varajäsenensä elinkeinonharjoittajien olosuhteisiin perehtyneistä henkilöistä.

*Tämä laki tulee voimaan   päivänä
kuuta 199 .*

6.

Laki

tartuntatautilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 25 päivänä heinäkuuta 1986 annetun tartuntatautilain (583/86) 6 §:n 1 momentti, 7 §:n 2 momentti, 10 §, 15 §, 16 §:n 2 momentti, 20 §:n 2 ja 3 momentti sekä 23, 24, 26, 34 ja 36 §:n 1 momentti ja 40 a §,

sellaisina kuin niistä ovat 10 ja 23 § osittain muutettuna 17 päivänä tammikuuta 1991 annetulla lailla (76/91) sekä 6 §:n 1 momentti, 15 §, 20 §:n 2 momentti, 24, 34 ja 40 a § viimeksi mainitussa laissa, sekä

lisätään 6 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa, uusi 3 ja 4 momentti, 7 §:ään uusi 3 momentti, 16 §:ään uusi 3 ja 4 momentti sekä lakiin uusi 23 a ja 23 b §, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

6 §

Tartuntatautien vastustamistyön yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle *ja sen alaisena sosiaali- ja terveyshallitukselle.*

Ehdotus

6 §

Tartuntatautien vastustamistyön yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Tartuntatautien vastustamistyön asiantuntijalaitoksena toimii kansanterveyslaitos. Tätä tehtävää varten kansanterveyslaitos voi ylläpitää tartuntatautien vastustamistyötä, leviämisen ehkäisemistä sekä seurantaa, tilastointia ja tutkimusta varten valtakunnallista tartuntatautirekisteriä. Rekisteriin tehtävistä ilmoituksista sekä tietojen luovuttamisesta rekisteristä säädetään 23 ja 23 a §:ssä.

Tartuntatautien vastustamistyön asiantuntijaelimenä toimii sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä tartuntatautien neuvottelukunta. Neuvottelukunnan kokoonpanosta, asettamisesta ja tehtävistä säädetään asetuksella.

7 §

Kunnallisista yleissairaaloista annetun lain (591/65) 2 §:ssä tarkoitetun keskussairaalan kuntainliiton tulee ohjata tartuntatautien vastustamistyötä sekä järjestää tartuntatautien erikoissairaanhoidon keskussairaala-alueella siten kuin mainitussa laissa ja tässä laissa säädetään. Keskussairaalan kuntainliiton tulee osallistua muuhun tartuntatautien vastustamistyöhön siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

7 §

Erikoissairaanhoidolaissa (1062/89) tarkoitettuna sairaanhoitopiirin tulee ohjata tartuntatautien vastustamistyötä sekä järjestää tartuntatautien erikoissairaanhoidon piirinsä alueella siten kuin erikoissairaanhoidolaissa ja tässä laissa säädetään. Sairaanhoitopiirin tulee pitää alueellista tartuntatautirekisteriä siten kuin 23 a §:ssä säädetään. Sairaanhoitopiirin tulee osallistua muuhun tartuntatautien vastustamistyöhön siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Mitä tässä laissa säädetään sairaanhoitopiireistä, sovelletaan myös Helsingin yliopistolliseen keskussairaalaan.

Voimassa oleva laki

10 §

Tartuntatautien vastustamistyössä tarvittavien laboratoriotutkimusten ja -tehtävien asian-
tuntijalaitoksena toimii kansanterveyslaitos.

Edellä 1 momentissa mainittuja tutkimuksia ja tehtäviä suoritetaan lisäksi sosiaali- ja terveyshallituksen tähän tarkoitukseen hyväksymisissä laboratorioissa.

Asetuksella säädetään 2 momentissa tarkoitetuille laboratorioille asetettavista vaatimuk-
sista.

15 §

Kun pikaiset toimenpiteet ovat tarpeen tartuntataudin leviämisen estämiseksi, voi sosiaali- ja terveyshallitus ja läänin alueella lääninhallitus antaa niitä koskevat välttämättömät määräykset.

16 §

Mikäli yleisvaarallisen tartuntataudin leviämistä ei voida estää 1 momentissa mainituin toimenpitein, terveyslautakunta voi määrätä tautiin sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn henkilön olemaan poissa ansiotyöstään.

20 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa työssä tai tehtävässä oleva henkilö on määräajoin rokotettava ja tarkastettava siten kuin sosiaali- ja terveyshallitus tarkemmin määrää.

Jos perustellusti voidaan epäillä 1 momentissa tarkoitettussa työssä tai tehtävässä olevan henkilön aiheuttavan tartuntataudin leviämistä, terveyslautakunta voi määrätä henkilön olemaan poissa ansiotyöstään sinä aikana, jolloin taudin leviämisen vaara on olemassa.

Ehdotus

10 §

Tartuntatautien vastustamistyössä tarvittavia laboratoriotutkimuksia ja -tehtäviä suoritetaan kansanterveyslaitoksessa sekä lääninhallituksen tähän tarkoitukseen hyväksymisissä laboratorioissa. Lääninhallituksen tulee pyytää kansanterveyslaitokselta lausunto ennen laboratorion hyväksymistä.

Asetuksella säädetään 1 momentissa tarkoitetuille laboratorioille asetettavista vaatimuk-
sista.

15 §

Kun pikaiset toimenpiteet ovat tarpeen tartuntataudin leviämisen estämiseksi, voi sosiaali- ja terveysministeriö ja läänin alueella lääninhallitus antaa niitä koskevat välttämättömät määräykset.

16 §

Mikäli yleisvaarallisen tartuntataudin leviämistä ei voida estää 1 momentissa mainituin toimenpitein, terveyslautakunta voi määrätä tautiin sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn henkilön olemaan poissa ansiotyöstään yhtäso-
laisesti enintään kuuden kuukauden ajan.

Terveyslautakunta voi vastaavasti määrätä myös alle 16-vuotiaan lapsen olemaan poissa päivähoitopaikasta tai oppilaitoksesta yhtäso-
laisesti enintään kuuden kuukauden ajan.

Lääninoikeus voi terveyslautakunnan esityksestä määrätä 2 ja 3 momentissa säädettyä aikaa jatkettavaksi enintään kuudella kuukaudella kerrallaan.

20 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa työssä tai tehtävässä oleva henkilö on määräajoin rokotettava ja tarkastettava siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö tarkemmin määrää.

Jos perustellusti voidaan epäillä 1 momentissa tarkoitettussa työssä tai tehtävässä olevan henkilön aiheuttavan tartuntataudin leviämistä, terveyslautakunta voi määrätä henkilön olemaan poissa ansiotyöstään sinä aikana, jolloin taudin leviämisen vaara on olemassa, kuitenkin enintään kuuden kuukauden ajaksi yhtäjaksoisesti. Lääninoikeus voi terveyslautakunnan esityksestä jatkaa tätä aikaa enintään kuudella kuukaudella kerrallaan.

Voimassa oleva laki

23 §

Lääkärin tai hammaslääkärin tulee ilmoittaa epäilemästään tai toteamastaan yleisvaarallisesta ja ilmoitettavasta tartuntataudista sekä rokotuksen sivuvaikutuksesta asianomaiselle johdettavalle terveyskeskuslääkärille ja 7 §:n 2 momentissa tarkoitettuun sairaalaan sekä lisäksi rokotuksen sivuvaikutuksesta kansanterveyslaitokselle.

Johtavan terveyskeskuslääkärin tulee ilmoittaa epäilyistä tai todetusta yleisvaarallisesta ja ilmoitettavasta tartuntataudista sekä rokotuksen sivuvaikutuksesta lääninhallitukselle ja sosiaali- ja terveystieteille.

Sosiaali- ja terveystieteiden antaa tarkempia määräyksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista ilmoituksista samoin kuin tartuntatauti-tilanteen seuraamiseksi ja tartuntatautiin vastustamiseksi suunnittelemiseksi tarvittavien tietojen antamisesta viranomaiselle.

Ehdotus

23 §

Lääkärin ja hammaslääkärin tulee tehdä ilmoitus epäilemästään tai toteamastaan yleisvaarallisesta ja ilmoitettavasta tartuntatauti-pauksesta (tartuntatauti-ilmoitus) asianomaiselle terveyskeskuksen ja sairaanhoitopiirin vastaavalle lääkärille. Edellä 10 §:n 1 momentissa tarkoitettua laboratorion tulee tehdä tartuntatauti-ilmoitus sairaanhoitopiirin vastaavalle lääkärille. Sairanhoitopiiri ilmoittaa saamansa tiedot edelleen kansanterveyslaitokselle. Sosiaali- ja terveysministeriö määrää tarkemmin ilmoittamisesta.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi määrätä sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn henkilötiedot merkittäviksi tartuntatauti-ilmoitukseen tai sen täydennykseen silloin, kun se on terveyskeskukselle, sairaanhoitopiirille tai kansanterveyslaitokselle tässä laissa säädettyjen tartuntatautiin epidemioiden selvittämiseen ja leviämisen ehkäisemiseen kuuluvien tehtävien hoitamiseksi välttämätöntä.

23 a §

Sairanhoitopiirin vastaava lääkäri ylläpitää tartuntatauti-ilmoitusten tietojen perusteella alueellista ja kansanterveyslaitos valtakunnallista tartuntatauti- ja rekisteriä. Rekisteriin voidaan määrittämisesti tallettaa ilmoitetut henkilötiedot siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö tietosuojavaltuutettua kuultuaan tarkemmin määrää.

Tartuntatauti-ilmoitus on hävitettävä viimeistään ilmoittamista seuraavan vuoden loppuun mennessä eikä sen tietoja saa kopioida tai siirtää terveyskeskuksen tai sairaanhoitopiirin potilasrekisteriin tallettaviksi.

Tartuntatauti- ja rekisteriin talletetut henkilötiedot on pidettävä salassa. Kansanterveyslaitos voi kuitenkin antaa luvan henkilötietojen luovuttamiseen valtakunnallisesta rekisteristä, jos luovutus tapahtuu terveydenhuollon toimintaa, tautien ennaltaehkäisyä tai hoitoa koskevaa taikka näihin liittyvää määrättyä tieteellistä tutkimusta varten ja luovutus täyttää henkilörekisterilain (471/87) 19 §:n 1 momentin 3 kohdan vaatimukset. Ennen lupapäätöksen antamista on varattava tietosuojavaltuutetulle tilaisuus tulla kuulluksi.

23 b §

Milloin tartuntataudin leviämisen estäminen saattaa edellyttää tämän lain 12—16, 18 tai 20 §:ssä tarkoitettuja toimenpiteitä, tartuntatauti-

Voimassa oleva laki

24 §

Maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintäosaston tulee ilmoittaa epäilystä tai todetusta ihmisen terveyttä vaarantavasta eläintautitapauksesta sosiaali- ja terveyshallitukselle ja kiireellisessä tapauksessa myös asianomaiselle lääninhallitukselle.

26 §

Tartuntatautiin sairastuneen ja sairastuneeksi epäillyn henkilön tutkimus- ja hoitomaksuista sekä hänelle määrättyjen lääkkeiden ja sairaankuljetusajoneuvolla suoritettavan kuljetuksen sekä 20 §:ssä tarkoitetun todistuksen maksuista taikka niiden maksuttomuudesta säädetään erikseen.

34 §

Sosiaali- ja terveyshallitus voi antaa ohjeet tartuntatautien ehkäisyyn tarkoitettujen rokotteiden, vasta-aineiden ja muiden lääkkeiden käytöstä.

36 §

Keskussairaalan kuntainliitto voi 7 §:n 2 momentissa säädetyn veloitteen täyttämiseksi tehdä toisen keskussairaalan kuntainliiton taikka muuta kunnallista erikoislääkärijohtoista sairaalaa ylläpitävän kunnan tai kuntainliiton kanssa sopimuksen tartuntatautipotilaiden hoitamisesta.

40 a §

Sosiaali- ja terveyshallituksen oikeudesta saada asiantuntijatehtäviensä hoitamiseksi tarvittavia tietoja säädetään sosiaali- ja terveyshallituksesta annetussa laissa.

Ehdotus

ti-ilmoituksen vastaanottajan tai kiireellisessä tapauksessa ilmoitusvelvollisen on saatettava asia toimivaltaisen viranomaisen tietoon.

24 §

Maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintäosaston tulee ilmoittaa epäilystä tai todetusta ihmisen terveyttä vaarantavasta eläintautitapauksesta *kansanterveyslaitokselle* ja kiireellisessä tapauksessa myös *sosiaali- ja terveysministeriölle*.

26 §

Tartuntatautiin sairastuneen ja sairastuneeksi epäillyn henkilön tutkimus- ja hoitomaksuista sekä hänelle määrättyjen lääkkeiden ja sairaankuljetusajoneuvolla suoritettavan kuljetuksen sekä 20 §:ssä tarkoitetun *selvityksen* maksuista taikka niiden maksuttomuudesta säädetään erikseen.

34 §

Sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa ohjeet tartuntatautien ehkäisyyn tarkoitettujen rokotteiden, vasta-aineiden ja muiden lääkkeiden käytöstä.

36 §

Sairaanhoitopiiri voi 7 §:n 2 momentissa säädetyn veloitteen täyttämiseksi tehdä *toisen sairaanhoitopiirin tai terveyskeskuksen* erikoislääkärijohtoista sairaalaa ylläpitävän kunnan tai kuntainliiton kanssa sopimuksen tartuntatautipotilaiden hoitamisesta.

40 a §

Sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus saada tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisessa tarvittavia tietoja muilta viranomaisilta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Sosiaali- ja terveyshallituksen ennen tämän lain voimaantuloa antamia määräyksiä tai ohjeita sovelletaan tämän lain voimaantulon jälkeen 1 päivänä tammikuuta 1994 asti, jollei sosiaali- ja terveysministeriö anna niiden sijaan uusia ohjeita tai toisin määrää.